

กรอบการพัฒนากิจกรรมเชิงพื้นที่
ตำบลโคกเครี อําเภอนองบุรี ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอําเภอนองบุรี
จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ตำบลโคกเครี อำเภอนองบุรี ปี ๒๕๖๙ จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยการใช้การวิเคราะห์แบบ Supply Chain หรือห่วงโซ่อุปทานของอำเภอ มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อาสาสมัครเกษตร และผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่ อำเภอนองบุรี

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตามโครงการแผนพัฒนาด้านการเกษตรฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในอำเภอนองบุรีดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

สำนักงานเกษตรอำเภอนองบุรี

มกราคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๑
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๒
๑.๔ แหล่งน้ำและปริมาณน้ำในรอบปี ปริมาณน้ำฝน	๒
๑.๕ โครงสร้างพื้นฐาน	๓
๑.๖ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน	๔
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลโคกเครือ	๘
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	
๒.๑.๑. พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ	๘
๒.๒.๒ สภาพการใช้ที่ดิน	๙
๒.๒.๓ ทรัพยากรป่าไม้	๑๐
๒.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	๑๒
๒.๓ ข้อมูลทางสังคม	๑๙
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ โครงการ/กิจกรรม	๒๑
๓.๑ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานทดแทน บรรณานุกรม	๒๑ ๒๓

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลโคกเครือ มีเนื้อที่ ๖๖,๑๑๓ ไร่ อยู่ในอำเภอหนองกงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ห่างจากตัวอำเภอหนองกงศรี ประมาณ ๖ กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ จรด ตำบลกุงเก่า ตำบลนาตาล และตำบลท่าคันโท อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศใต้ จรด ตำบลลำหนองแสน อำเภอหนองกงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศตะวันออก จรด ตำบลงมุล และตำบลหนองบัว อำเภอหนองกงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

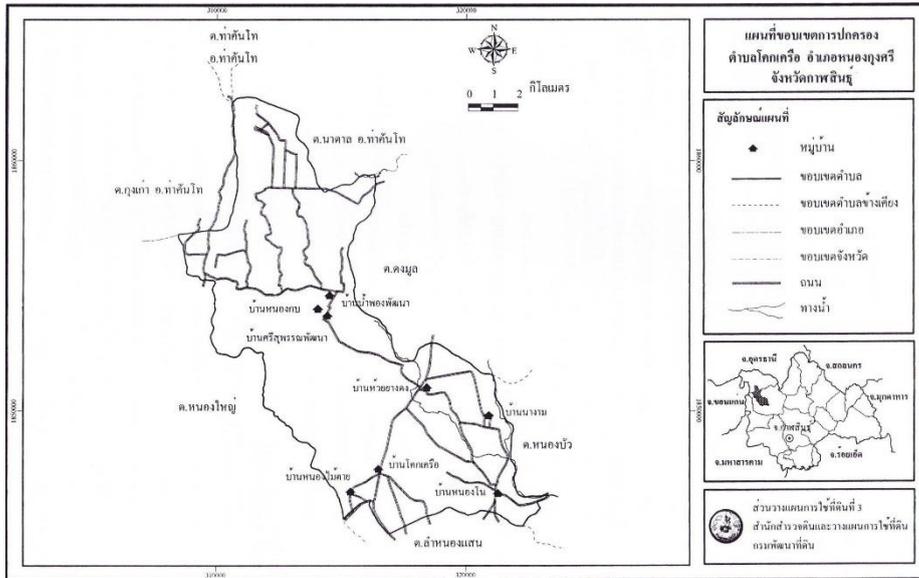
ทิศตะวันตก จรด ตำบลหนองใหญ่ อำเภอหนองกงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๕ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่

๑) บ้านโคกเครือ	๖) บ้านหนองกบ	๑๑) บ้านน้ำพองพัฒนา
๒) บ้านหนองไม้ตาย	๗) บ้านโคกเครือ	๑๒) บ้านศรีสุพรรณพัฒนา
๓) บ้านห้วยยางดง	๘) บ้านห้วยยางดง	๑๓) บ้านหนองโน
๔) บ้านนางาม	๙) บ้านหนองกบ	๑๔) บ้านห้วยยางดง
๕) บ้านหนองโน	๑๐) บ้านหนองกบ	๑๕) บ้านหนองไม้ตาย

๑.๒ สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศตำบลโคกเครือ ซึ่งมีเนื้อที่ ๖๖,๑๑๓ ไร่ มีสภาพพื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ราบ เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ลูกคลื่นลอนลาด ลูกคลื่นลาดชัน และพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนหรือภูเขา มีความสูงเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๑๙๐-๒๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยพื้นที่ราบมีความลาดชัน ๐-๒ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ ๙,๔๓๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๒๖ ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มใช้ทำนา พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างเนินดินด้านตะวันตกของตำบล สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ความลาดชัน ๒-๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ ๕๑,๒๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๗๔.๐๘ ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ทั่วไปเกือบทั้งตำบล พืชพรรณเป็นพวกพืชไร่ ไม้ยืนต้น และป่าไม้ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดความลาดชัน ๕-๑๒ เปอร์เซ็นต์ ๕-๑๒ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ ๑,๙๘๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๐๐ ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ด้านเหนือของตำบล พืชพรรณเป็นพืชไร่ และป่าไม้สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชัน ความลาดชัน ๑๒-๒๐ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่อยู่ด้านเหนือสุดของตำบลพืชพรรณเป็นป่าไม้สภาพพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนหรือพื้นที่ลาดชันสูงมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ ๒๙๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๑๗ ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ทั้งหมดอยู่ด้านเหนือของตำบล

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู แบ่งฤดูกาลออกเป็น ๓ ฤดู คือ

- ๑) ฤดู เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม ถึง ต้นเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามันทำให้เกิดฝนตกชุก
- ๒) ฤดูหนาว เริ่มในช่วงกลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
- ๓) ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนเมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทะเลจีนใต้

๑.๔ แหล่งน้ำและปริมาณน้ำในรอบปี ปริมาณน้ำฝน

(๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑. หนองลาดมั่ง อยู่ทิศเหนือของบ้านหนองไม้ตาย หมู่ที่ ๒ ซึ่งมีพื้นที่รับน้ำได้ถึง ๑,๒๖๕,๕๗๐ ลูกบาศก์เมตร
ใช้ประโยชน์ในการเกษตรได้ทั้งในช่วงฤดูฝนและฤดูแล้ง
๒. หนองกุดแก้ว มีเนื้อที่ประมาณ ๘๗ ไร่ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของบ้านหนองไม้ตาย อยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ ๓ กิโลเมตร ใช้ประโยชน์ในการเกษตรได้ตลอดปี
๓. ห้วยเตี้ยก ไหลจากตำบลดงมูลผ่านตำบลโคกเครือทางด้านทิศตะวันตกของตำบลจะไหลผ่านทางทิศใต้บ้านหนองไม้ตาย ใช้ประโยชน์ในการเกษตร ได้ทั้งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
๔. ห้วยยาง ไหลผ่าน หมู่ที่ ๓, ๘ ทางทิศเหนือ และไหลผ่าน หมู่ที่ ๑๓ ใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรทั้งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
๕. ห้วยลำหนองแสน ไหลผ่านทางทิศใต้ของหมู่ที่ ๒ เป็นห้วยขนาดใหญ่ ใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรทั้งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์มีทำนบและฝายประชาอาสาอยู่หลายจุดและกักเก็บน้ำได้ตลอดทั้งปี

(๒) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นเอง

ประชาหมู่บ้าน บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล ที่ใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค และการปลูกพืชผัก

(๓) ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๐ ปี ๑,๑๖๕.๑๗ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตกเฉลี่ยรวมตลอดปี ๑๐๖.๑ วัน จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยมีมากอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน ค่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในเดือนกันยายน ๒๔๓.๗๓ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยรวม ๑๕.๘ วัน ในเดือนสิงหาคม มีการกระจายตัวของฝนดีสุด คือ มีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ยรวมมากที่สุด ๑๖.๒ วัน

สำหรับการวิเคราะห์ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืชที่เหมาะสม ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน และค่าการคายระเหย (ETO) ซึ่งคำนวณด้วยวิธี Penman Moteith ในโปรแกรม CropWat ๔ Windows Version ๔.๓ ผลการวิเคราะห์ช่วงฤดูกาลเพาะปลูก

๑) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกอยู่ในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงกลางเดือนตุลาคม

๒) ช่วงระยะเวลาที่มีน้ำมากเกินพอ อยู่ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมถึงปลายเดือนกันยายน

๓) ช่วงระยะเวลาที่ขาดน้ำ อยู่ในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืชโดยอาศัยน้ำฝน เนื่องจากดินมีความชื้นไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต

๑.๕ โครงสร้างพื้นฐาน**(๑) การคมนาคม**

ตำบลโคกเครือ มีการคมนาคมที่สะดวกทุกฤดูกาลทั้งการติดต่อระหว่างหมู่บ้านภายในตำบลและภายนอกตำบล มีถนนเชื่อมติดต่อกับทุกหมู่บ้าน ซึ่งพบว่าหมู่บ้านที่มีความสะดวกในการคมนาคมมากที่สุด เพราะมีถนนลาดยางตัดเชื่อมระหว่างอำเภอหนองสูงศรีกับอำเภอกันทรวิชัย ได้แก่ หมู่ที่ ๑ ๓ ๗ และหมู่ที่ ๘ ประกอบกับมีรถยนต์โดยสารประจำทางวิ่งผ่าน คือ สายอุดรธานี-กาฬสินธุ์ ส่วนหมู่บ้านอื่นที่เหลือบางหมู่บ้านจะมีถนนลูกรังของรพช. เชื่อมติดต่อกันสามารถใช้ได้สะดวกตลอดปี

(๒) สาธารณูปโภค

มีประปาผิวดินเพื่อบริการประชาชนเพียง ๕ หมู่บ้าน และประปาบาดาลเพื่อบริการประชาชน ๙ หมู่บ้าน มีเพียงบ้านนางาม หมู่ที่ ๔ ที่ยังไม่มีน้ำประปาใช้ จำนวนครัวเรือนที่ใช้น้ำอุปโภค และบริโภคจากระบบประปาคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๐ ของจำนวนครัวเรือนทั้งตำบล อีกร้อยละ ๔๘.๓๐ และ ๒๕.๐๔ จึงยังต้องใช้น้ำจากบ่อบาดาลและสระน้ำ และพบว่าครัวเรือนที่ใช้จากคลองส่งน้ำชลประทานเพียงร้อยละ ๐.๕๙ ของครัวเรือนทั้งตำบล มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้านและครบทุกครัวเรือน ส่วนโทรศัพท์สาธารณะมีบริการประชาชนทั้งตำบลเพียง ๖ แห่งเท่านั้น ด้านการสุขภาพและสุขอนามัยนั้นพบว่าอัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำร้อยละ ๑๐๐

(๓) สถานบริการสาธารณะและสถานที่ราชการ

โรงเรียนประถมศึกษา ๖ แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา ๒ แห่ง วิทยาลัยการอาชีพหนองสูงศรี ๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๕ แห่ง วัด ๑๑ แห่ง สถานีอนามัยประจำตำบล ๑ แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๖ แห่ง หอกระจายข่าว ๑๕ แห่ง ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ๑ แห่ง และที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ แห่ง

๑.๖ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

(๑) ทรัพยากรที่ดินและสภาพการใช้ที่ดิน

สถานภาพทรัพยากรที่ดินของตำบลโคกเคี้ยวมีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๖,๑๑๓ ไร่ เป็นที่ลุ่มมีศักยภาพในการทำนา ๑๒,๔๗๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๘.๘๖ ของเนื้อที่ตำบล เป็นที่ดอนมีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น หรือ พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ๔๗,๐๕๒ ไร่ หรือร้อยละ ๗๑.๑๗ ของเนื้อที่ตำบล เป็นดินต้นที่มีความลาดชันมีหินโผล่และพื้นที่ภูเขาที่ต้องอนุรักษ์ไว้เป็นป่าไม้ ๓,๕๔๖ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๓๗ ของเนื้อที่ตำบลเป็นพื้นที่อื่นๆ นอกการเพาะปลูก เช่น ลานมัน บ่อลูกรัง แหล่งน้ำ ชุมชน ฯลฯ รวมกันอีกประมาณ ๓,๐๘๓ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๖๐ ของเนื้อที่ตำบล ในสภาพปัจจุบัน (ปี พ.ศ. ๒๕๕๑) พื้นที่ปลูกใช้ในการทำนา ๑๔,๔๕๘ ไร่ หรือร้อยละ ๒๑.๘๗ ของเนื้อที่ตำบล ปลูกพืชอื่น ๆ เช่น พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ ๔๒,๔๔๔ ไร่ หรือร้อยละ ๖๔.๒๐ ของเนื้อที่ตำบล เป็นไม้ละเมาะ ๑๗๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๖ ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่สวนป่าและป่าไม้ ๖,๐๔๕ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๑๕ ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ นอกการเพาะปลูก ได้แก่ ชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ ๒,๙๙๒ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๕๒ ของเนื้อที่ตำบลเมื่อนำพื้นที่ลุ่มมีศักยภาพเหมาะสมในการทำเปรียบเทียบกับพื้นที่ทำนาจริง พบว่าพื้นที่ทำนาจริงมีมากกว่า ๑,๙๘๖ ไร่ แสดงว่ามีการทำนาบนพื้นที่ดอนประมาณ ๑,๙๘๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๐๑ ของเนื้อที่ตำบล

(๒) ทรัพยากรที่ดิน

จากการสำรวจดินในระดับค่อนข้างละเอียด ที่ระดับมาตราส่วน ๑:๒๕,๐๐๐ สรุปพอสังเขปได้ดังต่อไปนี้ดินในที่ลุ่มการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ประกอบด้วย (รายละเอียดลักษณะและสมบัติดิน ตารางที่ ๓-๑ และรูปที่ ๓-๑)

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ เนื้อที่ ๒,๕๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๘๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนละเอียดลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมจากวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ลุ่มราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลางการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒๐ มีเนื้อที่ ๒,๕๐๗ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๗๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนละเอียดเค็มลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบที่มีชั้นหินเกลือรองรับอยู่หรืออาจได้รับอิทธิพลจากการแพร่กระจายของเกลือทางผิวดิน พบในบริเวณพื้นที่ลุ่มราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่เป็นดินร่วนหยาบหรือดินเหนียวเค็ม หรือพบในพื้นที่ค่อนข้างดอน ทำให้เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา บางพื้นที่เป็นดินเค็มจัดมีคราบเกลือที่ผิวดินมากทำการเกษตรไม่ค่อยได้ผล มีพืชพันธุ์เป็นป่าละเมาะ และไม้พุ่มหนาม (เป็นดินเค็มซึ่งจัดเป็นดินที่มีปัญหาในการเพาะปลูก)

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๑ มีเนื้อที่ ๗๑๑ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๗ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ลุ่มตะกอนน้ำพาที่เป็นส่วนต่ำและสันดินริมน้ำ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ หรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝนการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีน้ำไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝนการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๒๑B มีเนื้อที่ ๒,๕๘๐ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๙๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ลุ่มตะกอนน้ำพาที่เป็นส่วนต่ำของสันดินริมน้ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีน้ำไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝนการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ มีเนื้อที่ ๓,๗๐๔ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๖๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนหยาบลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณพื้นที่ลุ่มราบเรียบ หรือค่อนข้างราบเรียบหรือพื้นที่ลุ่มระหว่างเนินมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่พบในพื้นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝน พบในพื้นที่ค่อนข้างดอน ทำให้เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำหรือได้รับผลกระทบจากความเค็มจากพื้นที่ใกล้เคียง การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่า

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๒๔B มีเนื้อที่ ๔๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๗๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบพบในบริเวณที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่มีชั้นทรายหนา ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา (เป็นดินทรายจัด ซึ่งจัดเป็นดินที่มีปัญหาในการเพาะปลูก)ดินในที่ดิน ประกอบด้วย

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๓๕C มีเนื้อที่ ๙๑๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๓๘ ของเนื้อที่ทั้งหมดเป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบที่ส่วนใหญ่มาจากหินตะกอนมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำอาจพบลูกแร่ในช่วงความลึก ๑๐๐-๑๕๐ เซนติเมตร การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ

๘) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐B มีเนื้อที่ ๔๐,๖๓๑ ไร่ หรือร้อยละ ๖๑.๔๖ ของเนื้อที่ทั้งหมดเป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่อาจพบลูกแร่ในช่วงความลึก ๑๐๐-๑๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และถั่วลิสง บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐C มีเนื้อที่ ๒๐๗ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๑ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนหยาบถึงมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึกมากมีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่อาจพบลูกแร่ในช่วงความลึก ๑๐๐-๑๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และ ถั่วลิสง บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะ หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๔๑B มีเนื้อที่ ๑,๕๕๖ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๔๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินทรายหนาปานกลางที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลางความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ถั่วลิสง และยาสูบ บางแห่งเป็นป่าเต็งรัง

๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๔B มีเนื้อที่ ๑,๑๖๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๗๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินทรายลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบหรือเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงมากเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย บางแห่งเป็นป่าเต็งรังหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ (เป็นดินทรายจัด ซึ่งจัดเป็นดินที่มีปัญหาในการเพาะปลูก)

๑๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗B มีเนื้อที่ ๑,๒๗๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๙๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินเหนียวตื้นถึงชั้นหินพื้นที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันเป็น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังและสวนป่า (เป็นดินตื้น ซึ่งจัดเป็นดินที่มีปัญหาในการเพาะปลูก)

๑๓) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖B มีเนื้อที่ ๑,๒๗๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๙๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้นที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือเคลื่อนย้ายมาทับถม ในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุดินเนื้อหยาบ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่เป็นดินลึกปานกลางถึงชั้นลูกแร่หรือมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวลึกปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย และมันสำปะหลัง

๑๔) ที่ลานชั้นเชิงซ้อนหรือภูเขา มีเนื้อที่ ๓,๕๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๕,๓๔ ของเนื้อที่ทั้งหมดภูเขาทั้งหมด เป็นภูเขาหินทรายลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินตื้นทั้งหมด

๑๕) หน่วยที่ดินเบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๐๖๒ ไร่หรือร้อยละ ๔.๖๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด ได้แก่ ปอ ลูกรัง ลานมัน ที่ดินหินพื้นโผล่ ชุมชนและแหล่งน้ำ

ดินมีปัญหาหรือดินมีข้อจำกัดมากในการเพาะปลูกพืช ตำบลโคกเครือ ประกอบด้วย

๑) ดินทรายจัด

ดินทรายจัด (ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๔ ๔๑ ๔๔) จะมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารของดินต่ำถึงต่ำมาก ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูญเสียไปในดินชั้นล่างหรือออกไปนอกพื้นที่ได้ง่าย เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก เมื่อฝนทิ้งช่วงพืชจะแสดงอาการขาดน้ำ เช่น เหี่ยวเฉา หรืออาจตายได้

แนวทางแก้ไข การใช้ประโยชน์ของพืชบริเวณนี้ ควรเลือกชนิดพืชที่มีศักยภาพเหมาะสมมาปลูก มีการปรับปรุงบำรุงดินร่วมกับมีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑-๗ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก ๑-๒ ตันต่อไร่ หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธุ์ ๕-๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี และใช้วัสดุคลุมดิน ทำคันดินปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับ พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ การใส่ปุ๋ยเคมีควรใช้ที่ละน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อลดการสูญเสียธาตุอาหารลงไปในชั้นดินล่างก่อนที่พืชจะนำไปใช้ได้ เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก สำหรับในพื้นที่ลุ่มนอกจากการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและมีการพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้แล้ว ควรมีการตีและไถกลบต่อซังข้าวด้วยจะเป็นการช่วยเพิ่มปุ๋ยอินทรีย์ให้กับดินอีกทางหนึ่ง

๒) ดินตื้น

ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหิน ก้อนหินปะปนอยู่ในเนื้อดินตั้งแต่ร้อยละ ๓๕ หรือมากกว่า (ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗) โดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน หรือมีชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ดินตื้นจะเป็นอุปสรรคต่อการซบซึบของรากพืช ลงไปหาอาหารนอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นดินน้อย ทำให้มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารและอุ้มน้ำต่ำมากพืชจะขาดน้ำทำให้เหี่ยวเฉาไวกว่าพื้นที่อื่น

แนวทางแก้ไข เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีเศษหินหรือก้อนหินอยู่บริเวณหน้าดินมาก เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการดูแลรักษา โดยการทำเกษตรแบบวนเกษตรหรือแบบผสมผสานไม่ทำลายไม้พื้นล่าง ขุดหลุมปลูก พร้อมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักอัตรา ๒๕-๕๐ กิโลกรัมต่อหลุม หรือปุ๋ยคอกอัตรา ๑๐-๒๐ กิโลกรัมต่อหลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูกมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้วัสดุคลุมดินหรือปลูกหญ้าแฝก เพื่อรักษาความชื้นและลดการกร่อนของดินพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในระยะเวลาที่ฝนทิ้งช่วงนานหรือพืชขาดน้ำ สำหรับในพื้นที่ที่มีหินกระจัดกระจายอยู่บนดินมาก ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร

๓) ดินเค็ม

ดินเค็ม (ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๐) เป็นดินที่มีเกลืออยู่ในดินสูงจนเป็นอันตรายต่อพืชที่ปลูกควรเค็มของดินจะทำให้พืชขาดน้ำ เหี่ยวเฉาและตายในที่สุด พื้นที่ดินเค็มสังเกตได้จากคราบเกลือที่ปรากฏอยู่ที่ผิวดิน โดยทั่วไปมีชั้นดานแข็งเป็นที่สะสมเกลืออยู่สูงภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน

แนวทางการแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณนี้ ควรเลือกพันธุ์พืชที่ทนเค็มมาปลูกลดอันตรายจากความเค็มโดยการพัฒนาแหล่งน้ำและควบคุมไม่ให้พื้นที่เค็มแพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่นใช้น้ำล้างเกลือหรือปูพื้นด้วยแกลบแล้วไถกลบ เพื่อลดการนำเกลือจากดินชั้นล่างขึ้นอยู่ที่ผิวดิน และมีในพื้นที่ที่มีคราบเกลือมากหรือเป็นดินเค็มจัดและไม่มีแหล่งน้ำ ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรมควรใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วที่ทนเค็ม

๔) พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ภูเขา

พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ หรือเป็นพื้นที่ภูเขา (ได้แก่ กลุ่มชุดดิน ที่ ๖๒) ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม เนื่องจากยากต่อการจัดการและดูแลรักษาใช้มาตรการพิเศษในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงมาก และยังเป็นการทำลายระบบนิเวศของป่าอีกด้วย

แนวทางการแก้ไข ควรรักษาไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นที่พักพิงของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ถ้ามีความจำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรมีการสำรวจดินและเลือกใช้พืชที่มี

ศักยภาพในการเกษตร เป็นดินลึกและมีความลาดชันไม่สูงมากนักโดยทำการเกษตรแบบเกษตรและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๕) พื้นที่หินพื้นโผล่

พื้นที่ดินพื้นโผล่ (ได้แก่ กลุ่มชุดดิน RL) เป็นพื้นที่ที่มีหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไป บนผิวดินมากกว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของผิวดิน พื้นที่บริเวณนี้ไม่เหมาะสมทางด้านการเกษตรกรรม ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติหรือปลูกสวนป่า

(๓) ภัยธรรมชาติ

ตำบลโคกเครีอ มีภัยธรรมชาติน้ำท่วมเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เฉพาะปีที่ผ่านมาปริมาณน้ำฝนตกมาก มีผลทำให้น้ำท่วมพื้นที่เป็นบางส่วนแต่เสียหายไม่มากนัก โดยเฉพาะพื้นที่ที่ทำนาที่อยู่บริเวณริมลำห้วย และอาจจะมีผลกระทบจากภัยแล้งทุกหมู่บ้าน เนื่องจากฝนทิ้งช่วง ในปีที่มีปริมาณฝนตกน้อย

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลโคกเครี

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๒.๑.๑. พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

การปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

(๑) พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

๑. พันธุ์ข้าว ส่วนใหญ่เกษตรกรใช้พันธุ์จากทางราชการส่งเสริม

๑.๑ พันธุ์ข้าวเหนียว เกษตรกรนิยมใช้ข้าวพันธุ์ กข.๖ ส่วนข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมืองมีปลูกกันบ้าง แต่ไม่มาก เช่น พันธุ์เขียวใหญ่ ข้าวตอ เป็นต้น

๑.๒ พันธุ์ข้าวเจ้า เกษตรกรนิยมใช้พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕

๒. พันธุ์อ้อย เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ที่ทางโรงงานน้ำตาลส่งเสริมให้ปลูก คือ พันธุ์อู่ทอง ๓ พันธุ์อู่ทอง ๒ พันธุ์เค ๒๐๐ พันธุ์มากอส พันธุ์อีเหี่ยว เป็นต้น

๓. พันธุ์มันสำปะหลัง เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ทางราชการส่งเสริม คือ พันธุ์เกษตรศาสตร์ ๕๐ พันธุ์ระยอง ๕ พันธุ์ห้วยบง พันธุ์ระยอง ๙๐ พันธุ์ระยอง ๖๐ เป็นส่วนใหญ่

๔. พันธุ์ยางพารา เกษตรกรเริ่มปลูกยางพารามา ๖-๗ ปีแล้ว แต่ปลูกมาขึ้นในช่วง ๓-๔ ปีนี้ จากการเพิ่มพื้นที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราของภาครัฐ ปัจจุบันยางพาราเป็นพืชที่กำลังมีบทบาทด้านเศรษฐกิจของตำบลโคกเครี เพราะให้ผลตอบแทนสูงกว่าอ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง

ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

ที่	ชนิดพืช	ชนิด/พันธุ์	จำนวน(ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่	ระบบการผลิต
๑	ข้าวนาปี	กข. ๖	๑๓,๖๕๕	๔๙๐ กก.	นาดำ:นาหว่าน
		มะลิ ๑๐๕	๔๗๙	๔๘๐ กก.	๘๐ : ๒๐
		อื่น ๆ	๓๒๔	๔๗๕ กก.	
๒	อ้อย	อู่ทอง,อีเหี่ยว,KU	๒๒,๒๕๒	๑๐ ตัน	
๓	มันสำปะหลัง	เกษตรศาสตร์	๑๙,๗๘๙	๔.๕ ตัน	
		ระยอง ๕ ฯลฯ			
๔	ยางพารา/ยูคาลิปตัส	RRIM ๖๐๐	๓๕๑	-	
๕	ไม้ผล- มะม่วง	น้ำดอกไม้, แก้ว	๕๒	-	สวน/สวนผสม
	และไม้ผลอื่น ๆ	เขียวเสวย			ไร่นาสวนผสม
		มหาชนกและอื่นๆ			

ที่มาของข้อมูล การสำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพของเกษตรกรรายครัวเรือนของตำบล (จากการจัดทำเวทีชุมชน

(๒) พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

๑. พันธุ์โค เกษตรกรนิยมเลี้ยงเพื่อเป็นการออมเงิน เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินก็จำหน่ายมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น การศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ พันธุ์โคที่นิยมเลี้ยงแยกได้ ดังนี้

- โคพันธุ์พื้นเมือง เกษตรกรนิยมเลี้ยงมากเพราะเลี้ยงง่าย ให้ลูกตก ทนทานต่อโรค

- โคพันธุ์เนื้อลูกผสม มีทั้งลูกผสมพันธุ์บราห์มัน, และลูกผสมฮินดูบราซิล เกษตรกรเลี้ยงเพื่อวัตถุประสงค์หลายประการ เช่น เลี้ยงเพื่อผลิตลูกโคขุน, เลี้ยงเพื่อผลิตโคพันธุ์แท้ มีการส่งเสริมการเลี้ยงทั้งภาครัฐ และเอกชนอย่างกว้างขวาง

๒. กระบือ ส่วนใหญ่เป็นกระบือพันธุ์พื้นเมือง เลี้ยงสืบทอดจากบรรพบุรุษ ไม่นิยมเลี้ยงเพิ่มขึ้น จนทำให้ประชากรกระบือลดลงเรื่อย ๆ จนทางราชการต้องเข้ามาอนุรักษ์เพราะมีแนวโน้มอาจจะสูญพันธุ์ได้
๓. สุกร นิยมเลี้ยงเป็นพ่อพันธุ์ คือพันธุ์พื้นเมือง
๔. พันธุ์ไก่ และเป็ด ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อบริโภคในครัวเรือน ไม่มีการเลี้ยงเพื่อจำหน่าย

ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ที่	ชนิดสัตว์ที่เลี้ยง	ชนิด/พันธุ์	จำนวน(ตัว)	ระบบการเลี้ยง
๑	โคเนื้อ	ลูกผสมบาร์มัน, ไทยปรับปรุง	๔๒๕	ปล่อยทุ่ง, ขุนในโรงเรือน
๒	กระบือ	กระบือปรักพื้นเมือง	๗๙	ปล่อยทุ่ง
๓	สุกร	ลูกผสมแลนด์เลจ/ลาร์จไวท์	๑๒	โรงเรือน
๔	เป็ด	พื้นเมือง, ไช้, เทศ	๓๒๔	ปล่อยตามธรรมชาติ
๕	ไก่	พื้นเมือง	๕,๒๕๙	ปล่อยตามธรรมชาติ

ที่มาของข้อมูล การสำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพของเกษตรกรรายครัวเรือนของตำบล (จากการจัดทำเวทีชุมชน)

ข้อมูลด้านประมง

ที่	ชนิดปลาที่เลี้ยง	ชนิด/พันธุ์	จำนวน(บ่อ/แปลง)	ระบบการเลี้ยง
๑	ปลาเบญจพรรณ	นิล, ไน, ตะเพียน, ยี่สกเทศ,	๒๘๙	บ่อ/ในไร่
		นวลจันทร์, คุกอูย		

ที่มาของข้อมูล การสำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพของเกษตรกรรายครัวเรือนของตำบล (จากการจัดทำเวทีชุมชน)

๒.๒.๒ สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลโคกเครือ ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ (รายละเอียดตารางที่ ๓-๒ และ รูปที่ ๓-๒)

๑) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีพื้นที่ ๒,๒๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๔๕ ของเนื้อที่ทั้งหมดประกอบด้วย หมู่บ้าน สถานที่ราชการ และสถาบันต่างๆ

๒) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ ๕๖,๙๐๒ ไร่ หรือร้อยละ ๘๖.๐๗ ของเนื้อที่ทั้งหมดประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ

๒.๑) นาข้าว มีเนื้อที่ ๑๔,๔๕๘ ไร่ หรือร้อยละ ๒๑.๘๗ ของเนื้อที่ทั้งหมด

๒.๒) พืชไร่ มีเนื้อที่ ๔๒,๐๔๑ ไร่ หรือร้อยละ ๖๓.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด พืชที่พบ ได้แก่ พืชไร่ผสมอ้อย และมันสำปะหลัง โดยพืชไร่ผสมจะเป็นพืชไร่ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมีพื้นที่ปลูกขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไร่ สลับกันไม่สามารถแยกขอบเขตได้

๒.๓) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ ๓๕๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๕๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด ไม้ยืนต้นที่พบ ได้แก่ ยางพารา ยูคาลิปตัส

๒.๔) ไม้ผล มีเนื้อที่ ๕๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๘ ของเนื้อที่ทั้งหมด ไม้ผลที่พบได้แก่ ลำไย

๓) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ ๖,๐๔๕ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๑๕ ของเนื้อที่ทั้งหมด ประกอบด้วยป่าสมบูรณ์ ป่าเสื่อมโทรมและสวนป่าผสมซึ่ง ได้แก่ ไม้ยืนต้นชนิดต่างๆ เช่น ประดู่ ยูคาลิปตัส และสัก ฯลฯ ที่ปลูกอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และที่ดินของรัฐประเภทอื่นๆ

๔) พื้นที่แหล่งน้ำมีเนื้อที่ ๗๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๗ ของเนื้อที่ทั้งหมด ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง บึงหรือหนองน้ำ อ่างเก็บน้ำ และบ่อน้ำในไร่นา

๕) พื้นที่เบ็ดเตล็ด เป็นพื้นที่ชนิดอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่ ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่ ๑๗๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๘ ของเนื้อที่ทั้งหมด ลักษณะเป็นที่ว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือมีพุ่มหญ้าตามธรรมชาติ และมีให้พุ่มเตี้ยขึ้นอยู่

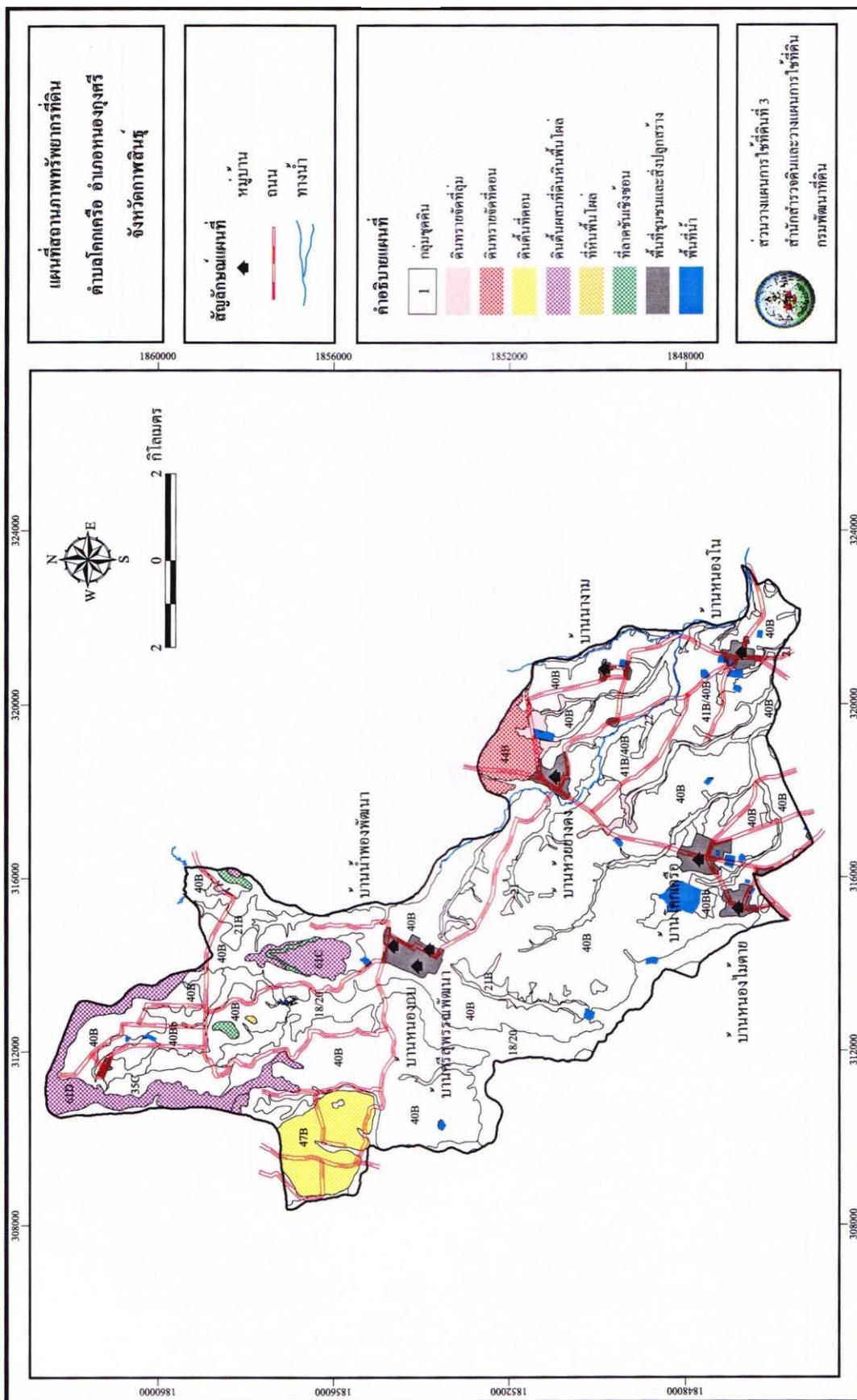
๒.๒.๓ ทรัพยากรป่าไม้

ตำบลโคกเครือ มีป่าไม้ตามกฎหมายทั้งหมด ๔๑,๗๗๒ ไร่ หรือร้อยละ ๖๓.๑๘ ของเนื้อที่ตำบลได้แก่บางส่วน ของป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงมูล จากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินพบว่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นป่าเสื่อมโทรม ๒๘๒ ไร่ และเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔๑,๔๘๓ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์นอกเขตป่าสงวนมีเนื้อที่ ๑๘๕ ไร่ ชนิดป่าที่พบเป็นป่าผสมผลัดใบมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้แดง ไม้เต็ง ไม้ยาง ไม้พยอม ไม้ตะเคียน และไม้ตะแบก เป็นต้น

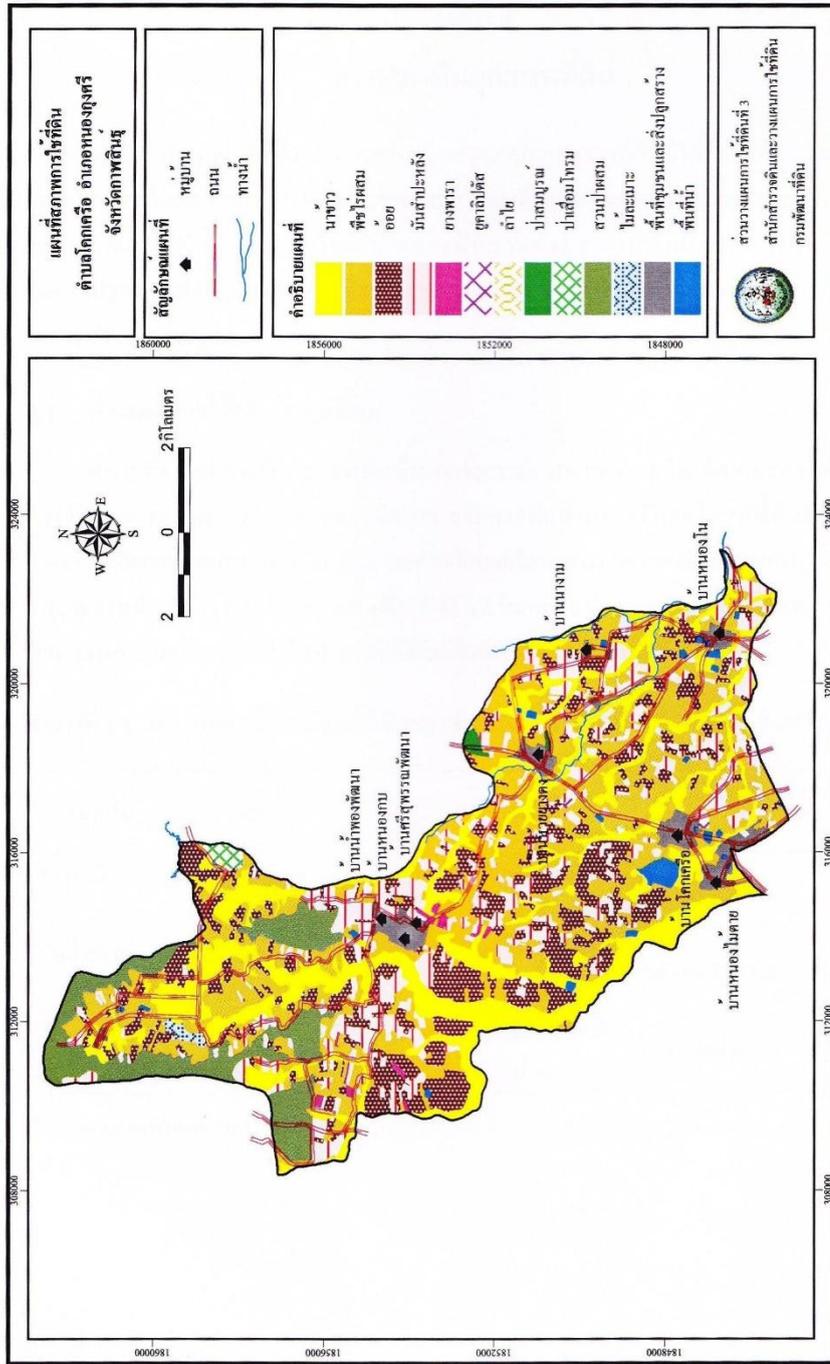
อนึ่ง ในการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของตำบลโคกเครือ เป็นเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) ๕,๖๗๖ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๕๘ ของเนื้อที่ตำบล เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) เนื้อที่ ๓๖,๐๙๖ ไร่ หรือร้อยละ ๕๔.๖๐ ของเนื้อที่ตำบล มีเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซ้อนทับอยู่ใน (โซน E) ๓๒,๙๗๘ ไร่ ตารางที่ ๓-๒ สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโคกเครือ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
๑. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒,๒๘๔	๓.๔๕
- หมู่บ้าน (U๒๐๑)	๑,๘๓๘	๒.๗๘
- สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ (U๓)	๔๔๖	๐.๖๗
๒. พื้นที่เกษตรกรรม	๕๖,๙๐๒	๘๖.๐๗
๒.๑ นาข้าว (A๑๐๑)	๑๔,๔๕๘	๒๑.๘๗
๒.๒ พืชไร่	๔๒,๐๔๑	๖๓.๕๙
- พืชไร่ผสม (A๒๐๑)	๒๑,๓๗๘	๓๒.๓๔
- อ้อย (A๒๐๓)	๑๑,๑๖๓	๑๖.๘๘
- มันสำปะหลัง (A๒๐๔)	๙,๕๐๐	๑๔.๓๗
๒.๓ ไม้ยืนต้น	๓๕๑	๐.๕๓
- ยางพารา (A๓๐๒)	๒๖๓	๐.๔๐
- ยูคาลิปตัส (A๓๐๔)	๘๘	๐.๑๓
๒.๔ ไม้ผล	๕๒	๐.๐๘
- ลำไย (A๔๑๓)	๕๒	๐.๐๘
๓. พื้นที่ป่าไม้	๖,๐๔๕	๙.๑๕
- ป่าสมบูรณ์ (F)	๑๘๕	๐.๒๘
- ป่าเสื่อมโทรม (FO)	๒๘๓	๐.๔๓
- สวนป่าผสม (F๕)	๕,๕๗๗	๘.๔๔
๔. พื้นที่น้ำ	๗๐๘	๑.๐๗
๕. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๗๔	๐.๒๖
- ไม้ละเมาะ (M๑๐๒)	๑๗๔	๐.๒๖
รวม	๖๖,๑๑๓	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ ๒, ๒๕๕๐

รูปที่ 3-1 แผนที่สถานภาพทรัพยากรที่ดิน ตำบลโคกเครือ อำเภอหนองศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
ที่มา : ส่วนสำรวจจำแนกดินที่ 3 สดว.. 2549

รูปที่ ๖-๒ แผนที่สภาพการไร้ที่ดิน ตำบลโคกเครือ อำเภอหนองจอก กรุงเทพมหานคร จังหวัดภาคปศุสัตว์
ที่มา : ส่วนวิเคราะห์สภาพการไร้ที่ดินที่ ๒ สศว., ๒๕๔๙

๒.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของตำบลได้จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับหัวข้อ ๒.๔ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

๑) การประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร คราวเรือนที่ทำนาและทำไร่เป็นอาชีพหลักลำดับแรกมีร้อยละ ๗๒.๖๕ และ ๗.๘๙ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยมีจำนวนแรงงานในภาคเกษตรเฉลี่ย ๓ คนต่อครัวเรือน อาชีพรองลงมาเป็นการรับจ้างและค้าขาย นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวนครัวเรือนที่สมาชิกออกไปทำงานนอกจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๑ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และไม่มีงานทำเพียงร้อยละ ๒.๔๗ และจำนวนประชากรทั้งหมด

๒) การถือครองที่ดิน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๔๙) รายงานว่าจำนวนครัวเรือนเกษตรมีอยู่ร้อยละ ๙๖.๔๕ ของครัวเรือนทั้งตำบล มีการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรเฉลี่ย ๑๕.๑๗ ไร่ต่อครัวเรือน ไม่มีเนื้อที่ทำการเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน ประมาณร้อยละ ๗.๖๔ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดได้รับประโยชน์จากคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร

และมีจำนวนครัวเรือนที่รอใช้น้ำฝนอย่างเดียว เพื่อทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๙ ของจำนวนครัวเรือนทั้งตำบล อีกร้อยละ ๒๙.๖๒ และ ๒๕.๙๒ ใช้น้ำทำการเกษตรจากสระน้ำและห้วย/ลำธาร โดยมีครัวเรือนเกษตรที่ทำกินแบบผสมผสาน หรือจัดการที่ดินตามหลักการทฤษฎีใหม่ ๒ ครัวเรือน เนื้อที่รวม ๓๕ ไร่ แผนพัฒนาการเกษตรของตำบล รายงานว่า ประชากรมีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเองร้อยละ ๘๐ ต้องเช่าที่ดินทำกินร้อยละ ๕ และอื่นๆ (ที่ได้ทำกินแต่ไม่มีกรรมสิทธิ์ เป็นของตนเอง เช่น เป็นที่ดินของบิดา มารดา ญาติ) ประมาณร้อยละ ๑๕

(๑) ขนาดการถือครองที่ดิน คิดเฉลี่ยพื้นที่ถือครองเป็นรายครัวเรือน ดังนี้

- พื้นที่ถือครองสูงสุด ๑๐๐ ไร่ / ครัวเรือน
- พื้นที่ถือครองต่ำสุด ๓ ไร่ / ครัวเรือน
- พื้นที่ถือครองเฉลี่ย ๘ ไร่ / ครัวเรือน

(๒) สิทธิในที่ดินทำกิน

- ที่ดินเป็นของตนเอง ประมาณ ร้อยละ ๘๐
- เช่าที่ดินทำกิน ประมาณ ร้อยละ ๕
- อื่น ๆ (ที่ได้ทำกิน แต่ไม่มีกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง เช่น ที่ดินของบิดา มารดาและญาติ) ประมาณ

ร้อยละ ๑๕

(๓) จำนวนแรงงาน

- จำนวนแรงงาน อายุระหว่าง ๑๕- ๖๐ ปี ในภาคเกษตรกรรม โดยเฉลี่ย ๓ คน/ครัวเรือน

๒.๒.๑ การผลิตทางการเกษตร

พืช พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลโคกเครือ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน มีการปลูกพืชผักบ้างเป็นบางหมู่บ้าน ซึ่งมีพื้นที่ไม่มากนักและพบว่าการปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหมส่วนมากอยู่ในหมู่ที่ ๑๒ พืชที่ปลูกในฤดูแล้ง ได้แก่ ถั่วเหลือง

ปศุสัตว์ ตำบลโคกเครือ มีการเลี้ยงสัตว์หลายอย่าง เช่น โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ ราคาขายพ่อค้าคนกลางเป็นคนกำหนด และยังไม่มีการเลี้ยงสัตว์เป็นรายได้จริงจัง ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน สำหรับกระบือและโคนั้น เกษตรกรนิยมเลี้ยงสัตว์พื้นเมืองมากกว่าพันธุ์ลูกผสม และพบว่ามีเกษตรกรในตำบลเลี้ยงไหม ๑๒ ครัวเรือน

ประมง เกษตรกรทำการประมงในแหล่งน้ำจืดตามธรรมชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๔๙) พบว่ามีจำนวนครัวเรือนครัวเรือนที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด เพื่อจำหน่ายเป็นหลักจำนวน ๑๐ ครัวเรือนขณะเดียวกันมีครัวเรือนที่ทำประมงน้ำจืดและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อบริโภค ๕๐ และ ๒๒๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

๒.๒.๒ ต้นทุนการผลิตและการตลาดทางการเกษตร

๑) ข้าว พบปลูกทุกหมู่บ้าน ต้นทุนการผลิต ๒,๕๕๐ บาทต่อไร่ ราคาผลผลิต ๘.๐๐ บาทต่อกิโลกรัม ผลผลิตที่เหลือจากเก็บไว้บริโภคจำหน่ายให้แก่โรงสีในเขตอำเภอหนองกุงศรี พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นและโรงสีข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์

๒) อ้อยโรงงาน พบปลูกทุกหมู่บ้าน ต้นทุนการผลิต ๕,๓๕๐ บาทต่อไร่ ราคาผลผลิต ๐.๘๖ บาท ต่อ กิโลกรัม เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวอ้อยเมื่อโรงงานน้ำตาลเปิดหีบอ้อย โดยโรงงานจะเปิดหีบประมาณเดือนพฤศจิกายน - เดือนเมษายนของทุกปี เกษตรกรตำบลโคกเครือส่วนใหญ่จะจดทะเบียนโควตากับโรงงานมิตรภาพสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์ เพราะมีศูนย์ส่งเสริมอ้อยเขต ๗ มาตั้งจุดรับซื้อที่บ้านไชยวาร หมู่ที่ ๑๑ แต่ก็มีเกษตรกรบางส่วนที่นำอ้อยไปส่งโรงงานน้ำตาลที่อำเภอคำม่วง จังหวัดขอนแก่น

๓) มันสำปะหลัง พบปลูกทุกหมู่บ้าน ต้นทุนการผลิต ๔,๘๕๐ บาทต่อไร่ ราคาผลผลิตเฉลี่ย ๑.๘๐ บาทต่อ กิโลกรัม ผลผลิตจำหน่ายให้แก่โรงแปงมันสำปะหลังในอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอท่าคันโท อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ และ

ลานมันที่ตำบลลำหนองแสน อำเภอหนองกุงศรี นอกจากจำหน่ายให้กับโรงแปงมันและลานมันแล้วเกษตรกรบางส่วนก็นำไปจำหน่ายร่วมโครงการรับจำนำมันสำปะหลังกับทางราชการซึ่งราคาก็ขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาที่นำผลผลิตไปจำหน่าย

๒.๒.๓ ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

ตารางแสดงปฏิทินการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์

ชนิดพืช/สัตว์	เดือน												หมายเหตุ
	มค.	กพ.	มีค.	เมย	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	
ข้าวนาปี													นาดำ ๓๐ %
													นาหว่าน ๗๐ %
มันสำปะหลัง													เกษตรศาสตร์
													ระยอง ๕ ฯลฯ
อ้อยโรงงาน													KU, อุทอง ๑
													อี่เหี่ยว ฯลฯ
ไม้ผลไม้ยืนต้น													
โค, กระบือ, สุกร													
สัตว์ปีก													

๒.๒.๔ เทคโนโลยีการผลิต (การใช้ปุ๋ย สารเคมี ฯลฯ)

การผลิตพืชของตำบลโคกเครือ ยังมีการปฏิบัติตามความเคยชิน เทคโนโลยีที่นำมาใช้ได้แก่เครื่องจักรกลการเกษตร รถไถเดินตาม รถแทรกเตอร์ การผลิตยังมีการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี แต่ปริมาณการใช้เริ่มลดลง เนื่องจากปุ๋ยเคมีมีราคาสูงขึ้น เกษตรกรเริ่มมีความสนใจที่จะหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน

๒.๒.๕ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ตำบลโคกเครือ ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จะมีเฉพาะงานบุญประเพณีต่าง ๆ เช่น บุญประเพณีลอยกระทง บุญเข้าพรรษา บุญบั้งไฟ งานสงกรานต์ และประเพณีบุญต่าง ๆ ครบ ๑๒ เดือน ตามท้องถิ่นภาคอีสาน

๑๔

๒.๒.๖ รายได้ หนี้สินและแหล่งสินเชื่อ

รายได้ แผนพัฒนาการเกษตรของตำบลรายงานไว้ว่า ครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้รวม ๔๔,๙๘๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี เป็นรายได้จากภาคการเกษตร ๒๖,๓๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี รายได้ภาคนอกเกษตร ๑๘,๖๘๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ส่วนรายจ่ายนั้นมีรายจ่ายรวม ๔๑,๙๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี เป็นรายจ่ายในภาคการเกษตร ๒๑,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี และรายจ่ายภาคนอกการเกษตร ๒๐,๔๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี สรุปแล้วมีรายได้มากกว่ารายจ่าย ๓,๐๘๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี และจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๔๙) พบว่า จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท และรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๓ และ ๑๖.๓๖ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ส่วนครัวเรือนที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๕.๔๗ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

๒.๒.๗ การอุตสาหกรรม

ตำบลโคกเครือไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (ประเภทที่ ๒ และ ๓) มีแต่โรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อยจากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๔๙) พบว่า มีจำนวนโรงสีข้าวขนาดเล็กที่สีข้าวได้น้อยกว่าวันละ ๕ เกวียน จำนวน ๑๖ โรง และจำนวนครัวเรือนที่มีการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตขนาดเล็ก ๕๕ ครัวเรือน

๒.๒.๘ เป้าหมายของการทำฟาร์ม

เป้าหมายสำคัญในการผลิตพืชและการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตำบลโคกเครีคือ

- ๑) การปลูกข้าว เป้าหมายเพื่อการผลิตเพื่อการบริโภค ร้อยละ ๔๐ เพื่อการจำหน่าย ร้อยละ ๖๐ ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด
- ๒) การปลูกอ้อยโรงงาน เกษตรกรมีเป้าหมายผลิตเพื่อการจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ๓) การปลูกมันสำปะหลัง เกษตรกรมีเป้าหมายผลิตเพื่อการจำหน่ายผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ๔) ไม้ผลไม้ยืนต้น เกษตรกรมีเป้าหมายการผลิตเพื่อการบริโภค คิดเป็นร้อยละ ๒๐ เป้าหมายผลิตเพื่อการจำหน่ายผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๘๐
- ๕) การปลูกพืชผักอื่น ๆ เกษตรกรมีเป้าหมายการผลิตเพื่อการบริโภค คิดเป็นร้อยละ ๖๐ เป้าหมายผลิตเพื่อการจำหน่ายผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๔๐
- ๖) การเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และสุกร เกษตรกรมีเป้าหมายในการผลิตเพื่อการจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ๗) การเลี้ยงสัตว์ปีก เกษตรกรมีเป้าหมายการผลิตเพื่อการบริโภค คิดเป็นร้อยละ ๗๐ เป้าหมายผลิตเพื่อการจำหน่ายผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๓๐

๒.๒.๙ เทคนิคและวิธีการผลิต

(๑) การผลิตพืช

อ้อย เกษตรกรมีการดูแลแปลงอ้อยตั้งแต่การเตรียมดิน, พันธุ์, การใส่ปุ๋ย และดูแลแปลงอ้อย และตัดอ้อยเพื่อส่งโรงงานประมาณเดือนพฤศจิกายน-เมษายน โดยการผ่านโคเวต้าของโรงงานแต่ละโรงงานใกล้เคียงที่ส่งได้โดยสะดวก ๓ โรงงาน

ข้าว การผลิตข้าวมีการกระจายพันธุ์ข้าว พันธุ์ส่งเสริมในพื้นที่ของตำบลเนื่องจากมีศูนย์ฯ ข้าวชุมชนอยู่ในละแวกตำบลข้างเคียง และอีกส่วนหนึ่งก็ติดต่อซื้อจากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ และการใส่ปุ๋ยข้าว แต่ยังไม่เพียงพอเนื่องจากทุนมีน้อยและสถานที่ติดต่อซื้อเมล็ดพันธุ์อยู่ไกลไม่สะดวก ส่วนการจำหน่ายมีพ่อค้ามารับซื้อในพื้นที่และนำไปขายเองให้พ่อค้าตลาดในอำเภอ

พืชผักต่าง ๆ ปลูกตามแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในเขตตำบล ซึ่งสามารถเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวเป็นอย่างดี โดยจำหน่ายในชุมชนมีพ่อค้ามารับซื้อจากแปลงและส่งพ่อค้าตลาดในอำเภอ

(๒) การผลิตสัตว์

โค เกษตรกรนิยมเลี้ยงโคกันมากขึ้น เพราะสภาพพื้นที่มีความเหมาะสมประกอบกับขายเป็นรายได้ของครอบครัว ซึ่งจะมีพ่อค้ามารับซื้อ และขายไปยังตลาด ๑๕ กระบือในท้องถิ่นอีกครั้ง

กระบือ เกษตรกรเลี้ยงไว้เพื่อจำหน่าย และได้ใช้ประโยชน์จากมูลสัตว์ด้วย ซึ่งจะมีการขายบ้างในพื้นที่ก่อนจะถึงฤดูการผลิต

สุกร มีเลี้ยงโดยกระจายเพื่อเป็นรายได้ทั้งเกษตรกรทั่วไป และเกษตรกรที่มีโรงสี

(๓) การผลิตประมง

- มีการเลี้ยงปลาตามบ่อไร่นา เช่น ปลานิล ปลาไน ตะเพียน ปลาดุกอูย
- มีการจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในหน้าแล้ง จะเป็นการตกลงของชุมชนโดยมีการเก็บค่าอุปกรณ์ที่นำมาหาปลา ตามข้อตกลงของชุมชน โดยนำรายได้มาใช้จ่ายในชุมชนในลักษณะกองทุน

๒.๒.๑๐ สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรกลการเกษตรและปัจจัยการผลิต

- สัตว์ใช้งาน เช่น กระบือ มีจำนวน ๘๙ ตัว คราวเรือน ๖๘ คราวเรือน
- รถไถเดินตามเป็นของตนเอง มีจำนวน ๔๙๔ เครื่อง และมีการจ้าง
- โรงสี จำนวน ๓๐ โรง
- เครื่องสูบน้ำ จำนวน ๒๓๒ เครื่อง
- รถอีแต่น จำนวน ๑๖ คัน
- คราวเรือนที่ใช้ปุ๋ยเคมี ประมาณ ๘๙ % ของจำนวนคราวเรือนที่ทำการเกษตร
อัตราการใช้โดยเฉลี่ย
- อ้อย ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ - ข้าว ๒๕ กิโลกรัม/ไร่
- มันสำปะหลัง ๕๐ กก./ไร่ - ไม้ผล ๑๕ กิโลกรัม/ไร่

๒.๒.๑๑ ผลผลิตเฉลี่ย ราคา ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตข้าวนาปี/ไร่

ต้นทุนการผลิตต่อไร่		ผลตอบแทน	
รายละเอียด	จำนวนเงิน	รายละเอียด	จำนวน
- ค่าพันธุ์	๑๕๐	- ผลผลิตเฉลี่ย ต้นต่อไร่	๔๙๐
- ค่าจ้างไถ (๒ ครั้ง)	๕๐๐	- ราคา กิโลกรัมละ	๘
- ค่าจ้างปักดำ	๕๐๐	- รวมเงินรายได้	๓,๙๒๐
- ค่าปุ๋ยเคมี	๕๐๐	หักต้นทุนการผลิตต่อไร่	๒,๕๕๐
- ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	๕๐๐		
- ค่าจ้างสี	๒๐๐		
- ค่าขนส่ง	๒๐๐		
รวมต้นทุน	๒,๕๕๐	รวมกำไรสุทธิ	๑,๓๗๐

ต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน

ต้นทุนการผลิตต่อไร่		ผลตอบแทน	
รายละเอียด	จำนวนเงิน	รายละเอียด	จำนวน
- ค่าพันธุ์ (จำนวน ๒ ตัน)	๑,๕๐๐	- ผลผลิตเฉลี่ย ตันต่อไร่	๑๐
- ค่าจ้างไถ	๕๐๐	- ราคาต้นต่อบาท	๘๖๐
- ค่าจ้างปลูก	๕๐๐	- รวมเงินรายได้	๘,๖๐๐
- ค่าจ้างกำจัดวัชพืช	๔๐๐	หักต้นทุนการผลิตต่อไร่	๕,๓๕๐
- ค่าปุ๋ยเคมี	๗๐๐		
- ค่าจ้างตัด	๘๐๐		
- ค่าขนส่ง			
รวมต้นทุน	๕,๓๕๐	รวมกำไรสุทธิ	๓,๒๕๐

ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

ต้นทุนการผลิตต่อไร่		ผลตอบแทน	
รายละเอียด	จำนวนเงิน	รายละเอียด	จำนวน
- ค่าจ้างไถ	๗๕๐	- ผลผลิตเฉลี่ย ตันต่อไร่	๖
- ค่าจ้างปลูก	๕๐๐	- ราคาต้นละ ตันต่อบาท	๑,๘๐๐
- ค่าจ้างกำจัดวัชพืช	๖๐๐	- รวมเงินรายได้	๑๐,๘๐๐
- ค่าจ้างขุด	๑๘๐๐	หักต้นทุนการผลิตต่อไร่	๔,๘๐๐
- ค่าขนส่ง	๓๐๐		
- ค่าปุ๋ยเคมี	๘๕๐		
รวมต้นทุน	๔,๘๐๐	รวมกำไรสุทธิ	๖,๐๐๐

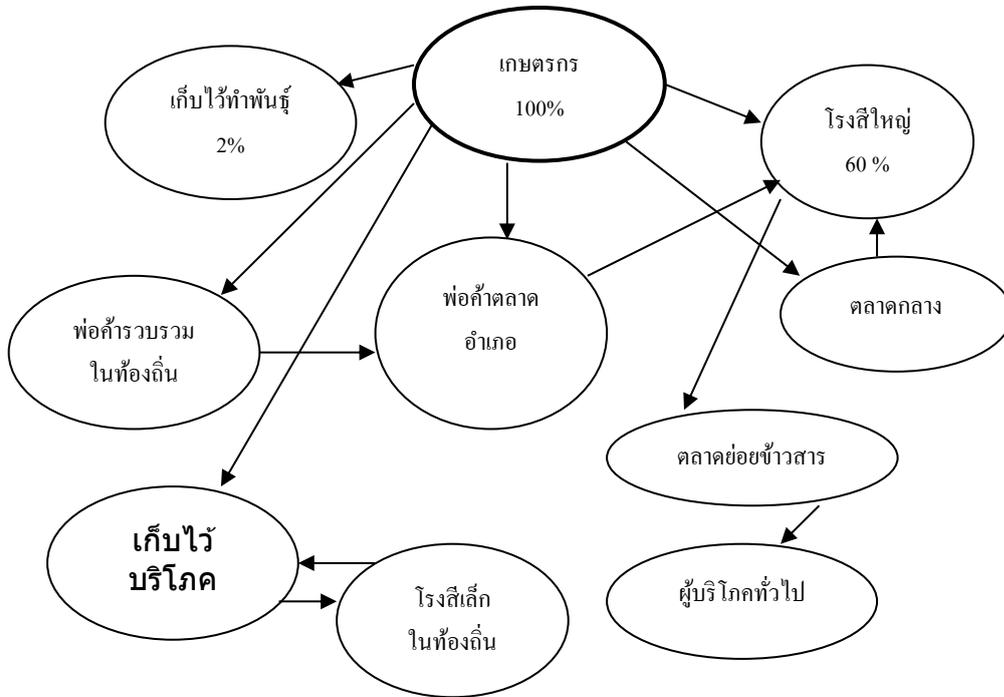
๒.๒.๑๒ แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

แหล่งสินเชื่อ เกษตรกรใช้บริการสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรประมาณร้อยละ ๔๙ ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด สหกรณ์การเกษตรประมาณร้อยละ ๒๘ ที่เหลือใช้เงินทุนจากแหล่งสินเชื่ออื่นๆ อาทิ ธนาคารพาณิชย์และญาติพี่น้องและพบว่า มีครัวเรือนเกษตรกรประมาณร้อยละ ๑๖ ที่ใช้เงินทุนของตนเอง

๒.๒.๑๓ ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด แหล่งรับซื้อผลผลิต)

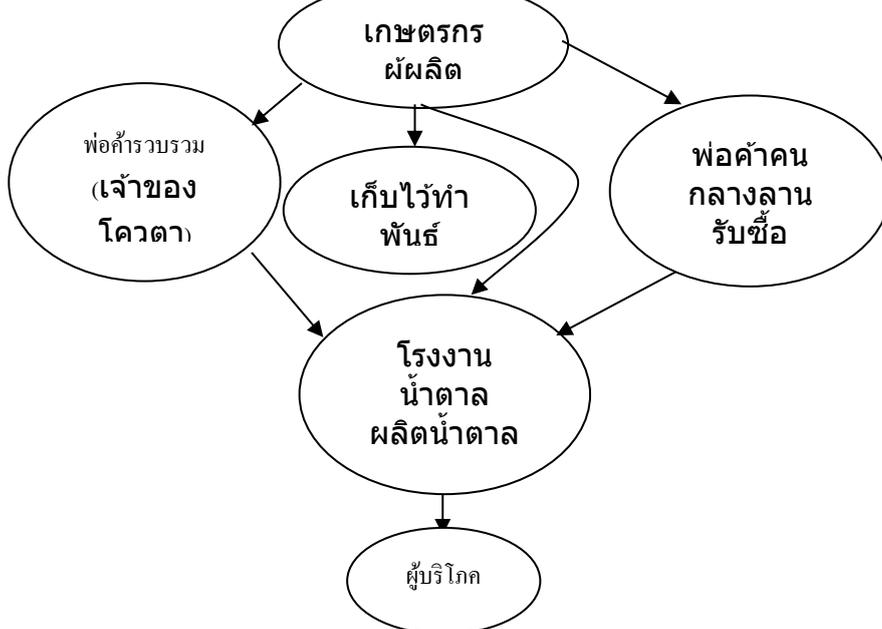
วิธีการผลิต และการตลาด

ข้าวเปลือก

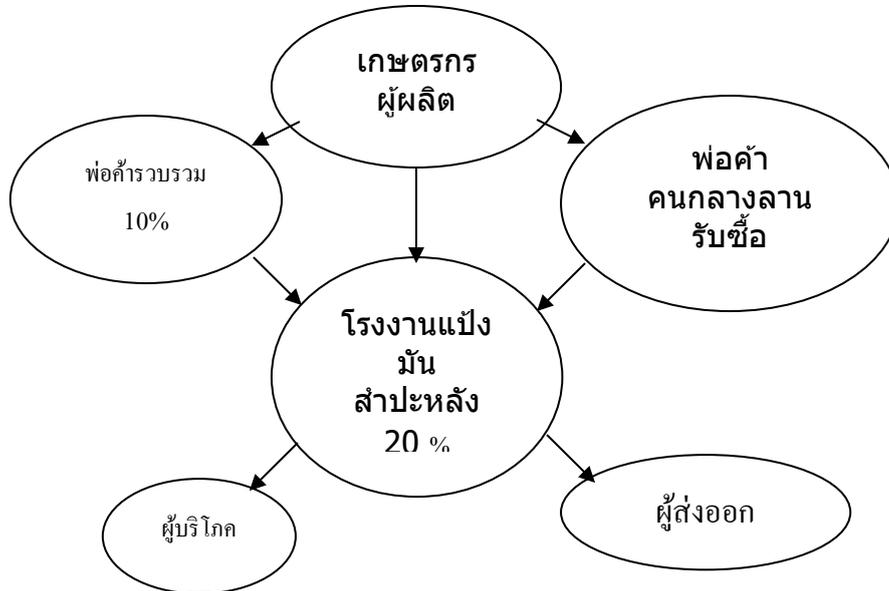
วิธีการผลิต และการตลาด

อ้อยโรงงาน

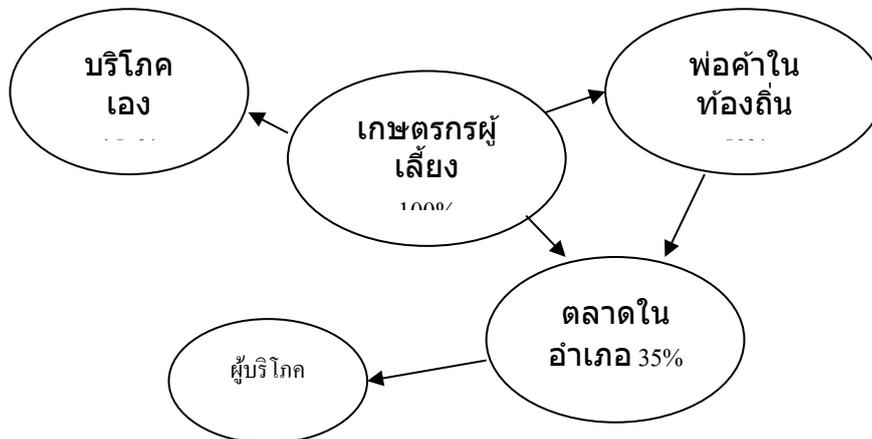

วิธีการผลิต และการตลาด

มันสำปะหลัง

วิธีการเลี้ยงสัตว์ปีก และการตลาด

๒.๒.๑๔ ภาวะหนี้สิน

ภาวะหนี้สินของเกษตรกรภายในตำบลโคกเครือ มีแหล่งเงินทุนคือ จาก ธ.ก.ส, สหกรณ์, กองทุนต่าง ๆ ของหมู่บ้าน , นายทุน และญาติพี่น้อง

๒.๒.๑๕ กองทุนหมู่บ้านและผลการดำเนินการ

กองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงานแต่ละหมู่บ้าน ประชาชนกู้ยืมเงินจากกองทุน โดยเฉลี่ยประมาณ ๗๐ % ของยอดเงินทั้งหมด ที่นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กู้ยืม

๒.๓ ข้อมูลทางสังคม

๒.๓.๑ สภาพสังคมและการรวมกลุ่มเกษตรกร

สภาพสังคมและการรวมกลุ่มของเกษตรกรตำบลโคกเครือ อำเภอนองบุรีศรี ได้จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน (กรมการปกครอง รายงานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ (กรมการพัฒนาชุมชน) แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (สำนักงานเกษตรจังหวัด) ผลการสำรวจข้อมูลระดับหมู่บ้าน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบล (องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์) เป็นต้น ได้ผลการศึกษาดังนี้

สภาพทางสังคม

ประชากร หมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกเครือเต็มทั้งหมู่บ้าน ๑๕ หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐,๘๔๙ คน เป็นชายร้อยละ ๕๐.๑๗ และหญิงร้อยละ ๔๙.๘๓ จำนวนบ้าน ๒,๕๖๗ หลังคาเรือน จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน ๔.๑๐ คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ ๑ ตารางกิโลเมตรเท่ากับ ๙๙ คน จำนวนประชากรและบ้านเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ร้อยละ ๐.๓๔ และ ๐.๗๘ ทำให้จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้านมีแนวโน้มลดลง (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑, สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, ๒๕๕๒) จำนวนประชากรดังกล่าว จำแนกให้เป็นประชากรในวัยทำงานร้อยละ ๖๐.๘๑ วัยเรียนร้อยละ ๒๕.๐๓ ที่เหลืออยู่นอกวัยทำงาน แต่เดิมนั้นอำเภอนองบุรีศรีแบ่งเขตการปกครองเป็น ๒ ตำบล คือ ตำบลหนองบุรีศรี และตำบลโคกเครือ ตั้งขึ้น พ.ศ. ๒๕๑๖ ฉะนั้นตำบลโคกเครือจึงเป็นตำบลที่มีพื้นที่กว้าง มีจำนวนประชากร และมีจำนวนครัวเรือนมากต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทางราชการได้แยกตำบลโคกเครือตอนบนออกเป็นตำบลดงมูล การตั้งถิ่นฐานของประชากรตำบลโคกเครือ จะอยู่รวมกลุ่มตามสายเครือญาติแล้วตั้งเป็นหมู่บ้าน ด้านการศาสนาพบว่าประชากรในตำบลโคกเครือนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด จึงมีศูนย์รวมจิตใจเป็นวัด และมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร โดยเกษตรกรมีการหยุดการประกอบอาชีพเพื่อร่วมในบุญประเพณีตามความเชื่อและการนับถือ เมื่อมีงานบุญชาวบ้านจะร่วมมือกันเป็นอย่างดีด้านการศึกษาของประชากรนั้นพบว่า ประชากรในตำบลโคกเครือร้อยละ ๘๕ จบการศึกษาภาคบังคับขั้นประถมศึกษาร้อยละ ๑๐ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาร้อยละ ๕ มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ขณะที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๔๙) รายงานผลการสำรวจข้อมูลระดับตำบลพบว่า ประชากรส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๔๓.๒๖ ของประชากรทั้งหมด จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและไม่ได้ศึกษาต่อ รองลงมาร้อยละ ๑๑.๙๗ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและไม่ได้ศึกษาต่อ

๒.๓.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อพัฒนาการเกษตร

ตำบลโคกเครือ มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลและ/เทศบาล เป็นต้น ซึ่งได้แก่ กลุ่มเกษตรกรจำนวน ๒ กลุ่ม (กลุ่มทำนาและกลุ่มทำไร่) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๔ กลุ่ม (กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าหนองไม้ตาย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าพื้นเมืองโคกเครือ ๗ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าพื้นเมืองหนองกบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าบ้านน้ำพองพัฒนา) กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม (กลุ่มยุวเกษตรกรประจำตำบลโคกเครือ) นอกจากนี้ยังมีวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อนำภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการผลิตสินค้าบริการและการอื่นๆ และเพื่อเชื่อมโยงสินค้าในเครือข่าย เป็นการยกระดับมาตรฐานสินค้าให้สูงขึ้นอีกทั้งสามารถจัดสิทธิบัตรและขอการรับรองจากส่วนราชการ เช่น องค์การอาหารและยา (อย.) และหน่วยงานมาตรฐานสินค้าอื่นๆ ได้สามารถจำแนกได้ ๓ ประเภท ดังต่อไปนี้

- ประเภทการผลิตและขยายพันธุ์พืช ได้แก่ กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมศรีสุพรรณพัฒนากลุ่มปลูกหญ้าเลี้ยงโคเนื้อ บ้านหนองกบ หมู่ที่ ๙
- ประเภทการผลิตสัตว์ คือ กลุ่มเลี้ยงโคหนองโนพัฒนา
- ประเภทผ้าทอและเสื้อผ้า คือ กลุ่มทอผ้าหนองไม้ตาย กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองโคกเครือ แต่ยังไม่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำเป็นสินค้า OTOP ประจำตำบล แต่ยังไม่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำเป็นสินค้า OTOP ประจำตำบล

๒.๓.๙ การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ

กลุ่มผู้ประกอบอาชีพในตำบลโคกเครือ มีดังนี้

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๘ กลุ่ม

(๑) องค์กรในชุมชน

องค์กรในชุมชนตำบลโคกเครือ ที่สามารถดำเนินงาน ตลอดจนการประสานงานได้อย่างต่อเนื่องมีดังนี้

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ซึ่งจะทำกิจกรรมแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร

๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มกิจกรรมที่ร่วมมือกันดำเนินการและก่อให้เกิดรายได้มีการระดมทุน และร่วมแรงกันผลิตรวมทั้งดำเนินการทางด้านตลาดร่วมกัน

๓. เกษตรหมู่บ้าน ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและรายงานข้อมูลด้านการเกษตรตลอดจนการคัดเลือก เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ด้วย

๔. กลุ่มเกษตรกรทำนาทำไร่ ซึ่งมีการระดมทุนและเกื้อหนุนกันในเรื่องของการจัดหาปัจจัยการผลิตทางด้านความรู้ ด้านการผลิตข้าว การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

(๒) กองทุน

ตำบลโคกเครือ มีกองทุนที่ประชากรในตำบลสามารถใช้ประโยชน์ เพื่อนำมาในการประกอบอาชีพ ให้ก้าวหน้ามีกองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๑๕ กองทุน เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๓.๑๐ ภูมิปัญญา

ด้านการผลิตพืช

- การนำเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือกไปแช่ในน้ำเกลือประมาณ ๑ วัน ถ้าเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือกอมน้ำเกลือ เมื่อนำไปหว่านจะได้เมล็ดกล้าที่แข็งแรงสมบูรณ์

- การสร้างคันนาเก็บน้ำในแปลงนา เพื่อให้สามารถเก็บกักปริมาณน้ำได้เหมาะสมกับต้นข้าว

- การสร้างหุ่นไล่กา เพื่อไล่นก กา ในแปลงนา

การเลี้ยงปลา

- การเลี้ยงปลาในนาข้าวโดยเกษตรกรจะทำบ่อเล็ก-ใหญ่ เพื่อดักและเลี้ยงปลาไว้บริโภคได้ในหน้าแล้ง

- การสร้างเครื่องดักปลา เช่น ไซ ลอบ ฆ้องไม้ไผ่ เมื่อปลาเข้าไปอยู่ในอุปกรณ์เหล่านั้น และแช่น้ำจะทำให้ได้ปลาที่สดก่อนนำไปปรุงอาหาร

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- การตัดและถางหญ้าบริเวณคูนา เชื่อว่าทำให้โรคและแมลงไม่ระบาดในแปลงนา

- การปลูกตะไคร้หอมและสะเดารอบ ๆ แปลงปลูกพืชเชื่อว่าช่วยในการไล่แมลง

- การทำน้ำหมักจากเศษพืชผัก, น้ำตาล เพื่อฉีดพ่น เพี้ย แมลง ในพืชผักได้

บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ/กิจกรรม

๓.๑ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานทดแทน

๑. ชื่อโครงการส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลัง

๒. ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกเครือ

๓. หลักการและเหตุผล

พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงเป็นโอกาสของสินค้าเกษตรเช่น พืชพลังงานทดแทนที่ควรให้การสนับสนุน โดยเฉพาะจังหวัดกาฬสินธุ์มีพื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตรปลูกมันสำปะหลัง ๓๕๕,๙๒๕ ไร่และมีโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง ๗ โรงงาน โรงงานเอทานอล ๑ โรงงานแต่ผลผลิตยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เช่น มันสำปะหลังผลผลิตเฉลี่ย ๔.๘ ตัน/ไร่ส่งผลให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมุ่งเน้นบทบาทในการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญคือเป็นฐานการผลิตพืชอาหารและพืชพลังงานทดแทนของประเทศ

ดังนั้นจังหวัดกาฬสินธุ์ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มน้ำเป็นการเป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรและเน้นการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังโดยจัดทำโครงการส่งเสริมพืชพลังงานทดแทนด้วยการบริหารจัดการแนวใหม่ เพื่อให้สามารถเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงคุณภาพดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ทั้งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องบริหารจัดการปลูกพืชพลังงานทดแทนแนวใหม่และสามารถนำไปปฏิบัติได้
๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังไม่น้อยกว่า ๖ ตัน/ไร่
๓. เพื่อให้มีงานวิจัยสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตพืชพลังงานทดแทน และนำไปเผยแพร่ให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติ

ได้

๔. เพื่อเพิ่มปริมาณพืชพลังงานทดแทนให้มากขึ้น

๕.เป้าหมาย

๑. ส่งเสริมเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังจำนวน เกษตรกร ๖๐ ราย
๒. จัดทำแปลงสาธิต ๓ แปลง

๖.พื้นที่ดำเนินการ

- หมู่ที่ ๑-๑๕ จำนวน ๖๐ ราย

๗.ระยะเวลาดำเนินการ

ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๘.วิธีการดำเนินการ

- ๘.๑ ประชุมชี้แจงคณะกรรมการศูนย์
- ๘.๒ คัดเลือกพื้นที่ / เกษตรกร
- ๘.๓ จัดอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๘.๔ จัดทัศนศึกษาดูงาน
- ๘.๕ ดำเนินงานตามโครงการ
- ๘.๖ ประเมินผล
- ๘.๗ รายงานผล

ปฏิทินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานทดแทน ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ตำบลโคกเครือ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	กิจกรรม	เดือน												หมายเหตุ	
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒		
๑	ประชุมคณะกรรมการกองทุน ศูนย์ฯ	←	↔												
๒	คัดเลือกพื้นที่ คัดเลือก เกษตรกร			↔											
๓	จัดอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ	←		↔											
๔	ดำเนินการตามโครงการ จัดทำแปลงสาธิต	←													
๕	ติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินผล / รายงานผล														
๖															
๗															

๑๑. ผลตอบแทนจากโครงการ

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังไม่น้อยกว่า ๘ ตัน/ไร่
๒. มีผลงานวิจัยเรื่องมันสำปะหลังไม่น้อยกว่า ๔ เรื่อง

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง.๒๕๖๘. ฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอหนองงูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. ข้อมูลครัวเรือน
กระทรวงมหาดไทย.

กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๖๘ รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย

แหล่งที่มา : <http://air4thai.pcd.go.th/webV๒/station.php?station=๔๖t>

กรมส่งเสริมการเกษตร.๒๕๖๒ **ชั้นข้อมูลชุดดิน** (ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร)

แหล่งที่มา : <http://ssmap.doae.go.th/ssmap/>

กรมพัฒนาที่ดิน. **ระดับความเหมาะสมของพื้นที่** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

แหล่งที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๘. **ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร**

แหล่งที่มา : <https://production.doae.go.th/>

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๘ **ขอบเขตการปกครอง** (ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร)

แหล่งที่มา : <http://ssmap.doae.go.th/ssmap/>

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองงูงศรี ๒๕๖๘. **ข้อมูลด้านการเกษตร**. กรมส่งเสริมการเกษตร

แหล่งที่มา :brd.ricethailand.go.th, [กรมการค้าภายใน](#))